

Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen seutuvertailut 2022

Kasvatus- ja opetuslautakunta 12.12.2023 § 123
842/00.04.01/2023

Valmistelija Sivistysjohtaja Nina Lehtinen

Käsittelyvaiheet

Asiaa on käsitelty sivistyspalvelutyöryhmässä 26.10.2023, kuntajohtatajakokouksessa 3.11.2023 ja seutuhallituksessa 29.11.2023.

Tausta

Seututiedon tuottaminen ja ylläpitäminen yhteistyön keskeisissä teemoissa on olennainen osa seututyöryhmien työskentelyä.

Seutuvertailut kokoavat yhteen Tampereen kaupunkiseudun kahdeksan kunnan esi- ja perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen keskeiset tunnusluvut. Tampereen kaupunkiseudulla on tehty nykymuotoisia seutuvertailuja vuodesta 2017 lähtien. Vertailussa käytettävät talous- ja toimintatiedot on kerätty kaupunkiseudun kunnilta keväällä ja kesällä 2022. Lisäksi lähteinä on käytetty Kuntaliiton, Tilastokeskuksen ja Opetushallituksen tietoja. Vertailut on valmisteltu Tampereen kaupungin suunnittelija Henrik Hiekkataipaleen johdolla ja tiiviissä yhteistyössä opetuksen, varhaiskasvatuksen ja lukiokoulutuksen asiantuntijoiden kanssa.

Seutuvertailujen kokoaminen voidaan tunnistaa oppimis- ja kehittämisprosessiksi, joka rakentaa syvällisempää ymmärrystä palveluista ja tulevaisuuden tarpeista sekä auttaa kehittämään toimintaa edelleen. Seutuvertailut toimivat tietopankkina myös päätöksenteossa esimerkiksi kuntien talousarvioita valmisteltaessa. Vertailuja on päättäjien pyynnöstä kehitetty niin, että ne sisältävät myös kuntakohtaiset toimenpidesuosituksen.

Vuoden 2022 tulosnostot

Varhaiskasvatus:

- Varhaiskasvatusikäisten lasten määrä pysyi edellisvuoden tasolla.
- Syntyvyys koko maassa laski edellisvuodesta ja tämä näkyi myös varhaiskasvatusikäisten määrässä seudullisesti. Vuosi 2021 oli syntyvyyden osalta poikkeuksellinen ja vuonna 2022 syntynyt uusi ikäluokka oli edellistä pienempi lähes jokaisessa seutukunnassa. Syntyvyyden laskua tasoittaa seudullinen muuttovoitto.
- Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin nousi hieman viime vuonna. Se on jatkumoa pitkään jatkuneelle kehityskululle. Myös alle 3 -vuotiaiden osallistumisaste kasvoi.

- Varhaiskasvatuksen kustannustaso nousi edelliseen vuoteen nähden. Nousua selittää henkilöstömenojen kasvu.
- Toteutuneen hoitopäivän hinta nousi edelliseen vuoteen nähden.
- Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksu pysyi ennallaan.
- Palvelusetelin käytön lisääntyminen on jatkunut seudulla, ja kasvu voimistui vuonna 2022.

Esi- ja perusopetus:

- Perusopetuksen oppilasmäärä on pysynyt edellisen lukuvuoden tasolla. Perusopetukseen siirtyvät ikäluokat ovat aiempaa pienempiä, joten oppilasmäärä saattaa kääntyä seututasolla laskuun.
- Tukea tarvitsevien oppilaiden osuus on kasvanut. Tehostetun tuen oppilaiden osuus on kasvanut prosenttiyksiköllä.
- Keskimääräinen oppilaskohtainen kustannus on kasvanut edellisestä vuodesta.
- Osallistuminen aamu- ja iltapäivätoimintaan on lisääntynyt merkittävästi edelliseen lukuvuoteen verrattuna.
- Laskennallinen ryhmäkoko on laskenut lähes kaikissa seudun kunnissa. Saadut korona-avustukset ovat vaikuttaneet kehitykseen. Ryhmäkoko seutukunnissa mahtuu yhden oppilaan vaihteluväliin.
- TVT-laitteiden määrä on kasvanut kunnissa lukuvuoden aikana hieman yli 4 100 laitteella eli noin 5 prosentilla. Erityisesti Chromebook-laitekannan määrä on edelleen kasvanut.

Lukiokoulutus:

- Lukiokoulutuksen oppilasmäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna. Kasvu selittyy Tampereen ja Nokian lukiokoulutuksen aloituspaikkojen kasvusta. Tästä huolimatta tamperelaisten osuus tamperelaisissa lukioissa on laskenut.
- Opiskelijakohtainen kurssimäärä on kasvanut edelliseen vuoteen verrattuna.
- Opiskelijakohtaiset kustannukset kasvoivat jokaisessa kunnassa (pl. Pirkkala). Kustannusten kasvua selitti opetuksen kulut.
- Kurssihinta kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Kurssihinnan historiatietoja on korjattu. TOTT –tiedot sisältävät uusia kustannuslajeja, joten historiatiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.
- Vertailuun on lisätty kuntien itse valtionosuusjärjestelmään ilmoittama tieto opetustunnin hinnasta ja opiskelijakohtaisista opetustunneista.

- Valtionosuuksien kattavuus on parantunut edelliseen vuoteen verrattuna.
- Keskimääräinen opiskeluaika on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

Lisätietoja: Sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää merkitä tiedoksi varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen seutuvertailut 2022 edellä selostetun mukaisesti.
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ajan.